

راهنمای اعلام نواقص بهداشت کار

قسمت اول فرم شامل نام و نام خانوادگی کارفرما، نام کارگاه/شرکت، نشانی و تاریخ بازدید از روی فرم تکمیل شده کارگاهی (تک واحدی و چند واحدی) کامل می گردد. تعیین تاریخ مهلت براساس نظریه بازرس بهداشت کار / کمک بازرس می تواند از ۱ الی ۴ ماه متفاوت باشد، بدین معنا که نواقص خطرناک با پتانسیل ایجاد آسیب یا بیماریزایی بالا در صورت وجود در محل کار باید با توجه به مهلت قانونی تعیین شده در اسرع وقت برطرف گردند. لازم به ذکر است که در موارد خاص مهلت قانونی لازم با توجه به تشخیص کارشناس تعیین می گردد.

در حین بازرسی از کارگاه بازرسان بهداشت کار باید انجام امور قانونی محوله به کارفرما در خصوص انجام نظارت ها و آموزش های لازم را بصورت مستمر و مستند از وی درخواست نمایند. به عنوان مثال در صورت ادعای کارفرما به انجام معاینات دوره ای و یا دادن آموزشهای لازم به کارگران در زمینه های مختلف بهداشت کار، بازرس بایستی پرونده های پزشکی شاغلین و یا مستندات مربوط به برگزاری کلاسهای آموزشی را از کارفرما درخواست و بررسی نماید.

سپس موارد استخراج شده از مواد ۸۵ و ۹۱ و ۹۲ و ۹۳ و ۹۵ و ۱۵۶ قانون کار به شرح زیر بایستی توسط بازرس بهداشت کار به هنگام بازدید از کارگاه مورد بررسی قرار گرفته و در صورت عدم تطابق هر یک از موارد ذیل با وضعیت موجود، آن دسته از موارد بصورت مشروح در قسمت مربوطه درج گردد.

ماده ۹۱ قانون کار شامل:

➤ تهیه امکانات لازم جهت حفظ سلامت و بهداشت کارگران در محیط کار همانند اجرا و بکارگیری تمهیدات فنی مهندسی در جهت حذف یا کنترل آلاینده ها و کاهش آن به میزان حدود مجاز شغلی مصوب وزارت بهداشت مشتمل بر:

- شناسایی، اندازه گیری و ارزیابی آلاینده های محیط کار
- انجام اقدامات کنترلی در جهت حذف یا کنترل صدای زیان آور محیط کار و کاهش آن به حدود مجاز وزارت بهداشت
- انجام اقدامات کنترلی در جهت تأمین روشنایی کافی و مناسب در محیط کار
- انجام اقدامات کنترلی در جهت حذف تشعشعات زیان آور محیط کار و یا کاهش آن به حدود مجاز مواجهه شغلی وزارت بهداشت
- انجام اقدامات کنترلی در جهت حذف یا کنترل گرما و رطوبت زیان آور محیط کار
- انجام اقدامات کنترلی و حفاظت فرد از مواجهه با سرمای زیان آور محیط کار
- انجام اقدامات کنترلی در جهت حذف یا کنترل مواجهه شاغلین با عوامل شیمیایی (گرد و غبار، گاز و بخار، دود و دمه، تماس پوستی) زیان آور محیط کار و کاهش آن به حدود مجاز مواجهه شغلی وزارت بهداشت
- انجام اقدامات کنترلی در جهت حذف یا کنترل عوامل زیان آور ارگونومیکی محیط کار

- تهیه وسایل حفاظت فردی مناسب کارگران در محیط کار (وسایل مزبور باید در اختیار کارگران قرار گیرد)
- برگزاری دوره های آموزشی برای کارگران در زمینه بهداشت حرفه ای به منظور انجام کار سالم
- نظارت بر رعایت مقررات بهداشتی و حفاظتی (بعنوان مثال نظارت بر استفاده و نگهداری صحیح از وسایل حفاظت فردی)

ماده ۹۲ قانون کار شامل:

- تشکیل پرونده پزشکی (معاینات قبل از استخدام) برای شاغلین لین در معرض بروز بیماریهای شغلی
- انجام معاینات ، دوره ای و اختصاصی با مد نظر قرار دادن اقدامات پاراکلینیکی (آزمایشات تشخیص طبی و سنجش های شنوایی ، تنفسی و...) به اقتضاء نوع کار
- ضبط نتایج معاینات و آزمایشها در پرونده پزشکی کارگر
- پیگیری فرایند درمان در موارد ابتلاء کارگر به بیماری شغلی

ضمناً تأکید می گردد انجام معاینات دوره ای تنها باید از طریق افراد/ واحدهای دارای مجوز انجام معاینات طب کار از سوی معاونت بهداشتی مربوطه صورت گیرد. در همین راستا بازرسان بهداشت کار باید لیست کلیه افراد/ واحدهای طب کار دارای مجوز معاینات طب کار از معاونت بهداشتی حوزه تابعه را بصورت سالیانه به کارفرمایان اعلام نموده و بر انجام معاینات دوره ای تنها توسط افراد حقیقی و حقوقی فوق الذکر در حوزه مربوطه نظارت نمایند.

ماده ۹۳ قانون کار شامل:

- جذب و بکارگیری افراد متخصص در زمینه بهداشت حرفه ای (منطبق بر تبصره یک ماده ۹۳ قانون کار) مورد تأیید مرکز بهداشت شهرستان بعنوان مسئول بهداشت حرفه ای کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار در کلیه کارگاههای مشمول مطابق مقررات
- تشکیل کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار به صورت ماهانه
- ارسال صورتجلسات کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار به مرکز بهداشت مربوطه
- پیگیری و اجرای مصوبات کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار

ماده ۹۵ قانون کار شامل:

- اجرای مقررات و ضوابط فنی و بهداشت کار
- در همین راستا تأکید می گردد مقررات و ضوابط فنی و بهداشت کار شامل رعایت کلیه آیین نامه ها و دستورالعمل های مصوب در زمینه بهداشت کار می باشد.

ماده ۱۵۶ قانون کار و آیین نامه تاسیسات کارگاه از نظر بهداشت

- مناسب بودن ساختمان کارگاه از نظر سقف ، کف و دیوار (سقف و دیوارها بایستی صاف ، مسطح ، بدون ترک خوردگی و شفاف و به رنگ روشن باشد، کف کارگاه باید هموار، مسطح و عاری از پستی و بلندی باشد ، رنگ آمیزی کلیه دربها و پنجره های موجود در محل کار و نصب شیشه بر روی آنها)
- مناسب بودن فضای کارگاه (رعایت نظم و ترتیب ، نظافت و جمع آوری مرتب وسایل غیر مصرفی در فضای داخلی کارگاه، چیدمان وسایل و ابزار و کافی بودن فضای کارگاه با توجه به تعداد شاغلین)
- وجود تهویه عمومی مناسب از لحاظ کمی و کیفی در محیط کار
- تامین آب آشامیدنی بهداشتی و سالم در محل کار
- وجود واحدهای دستشویی و توالت بهداشتی متناسب با تعداد شاغلین
- احداث/ بهسازی سرویس بهداشتی (توالت) با شرایط کف سنگ یا سرامیک ، دیوارها تا زیر سقف کاشی کاری ، نصب تهویه و فلاش تانک و تهیه سطل زباله به تعداد کافی
- تهیه و نصب دستشویی بهداشتی و کاشیکاری اطراف آن تا یک متر و اتصال آبرو آن به چاه فاضلاب، نصب جابابونی مایع در محل دستشویی و استفاده از صابون مایع جهت شستشوی دست، تهیه سطل زباله دربدار ، قابل شستشو ، ضد زنگ و نظیف روزانه آن
- وجود دوش/حمام بهداشتی (در صورت نیاز) متناسب با تعداد شاغلین (احداث / بهسازی حمام با شرایط کف سرامیک با نصب کف شور، دیوارها کاشی کاری تا زیر سقف مجهز به شیر آب سرد و گرم، لامپ جاب دار ایمنی، فضای کافی و سطل زباله به تعداد کافی)
- رعایت الزامات بهداشتی در صورت وجود آشپزخانه
- رعایت الزامات بهداشتی در محل (سالن) غذاخوری
- وجود کمد لباس / رختکن بهداشتی متناسب با تعداد کارگران
- وجود وسایل گرمایشی و سرمایشی مناسب و کافی در محیط کار
- تأمین امکانات لازم جهت دفع بهداشتی فاضلاب و دفع زباله و مواد زائد جامد در محیط کار
- و سایر مباحث مندرج در آیین نامه تاسیسات و تسهیلات کارگاه از نظر بهداشت
- دارا بودن کارت بهداشت و گواهینامه ویژه آموزش بهداشت عمومی برای کلیه شاغلینی که با مواد غذایی، آرایشی و بهداشتی سر و کار دارند.

آیین نامه اجرایی قانون جامع کنترل و مبارزه ملی با دخانیات

- ماده ۸ - مسئولیت اجرای ممنوعیت استعمال دخانیات در اماکن عمومی و سایر اماکن مندرج در قانون با مدیران یا کارفرمایان یا متصدیان اماکن مربوط است .

ماده ۹ - متصدیان ، کارفرمایان و مسئولین اماکن عمومی موظفند تابلوهای هشداردهنده مبنی بر ممنوعیت مصرف محصولات دخانی در نقاط مناسب و در معرض دید عموم نصب نمایند .

ضمناً بازرس بهداشت کار به هنگام نگارش در قسمت نظریه بازرس بهداشت کار بایستی نکات زیر را در نظر بگیرد:

- هر یک از نظریه های بازرس مرتبط با نواقص بهداشتی در یک بند به صورت جداگانه ذکر گردد.
- به محل مورد نظر در کارگاه که مورد نظر بازرس جهت رفع نقص بهداشتی می باشد، اشاره شود .به عنوان مثال تأمین روشنایی مناسب در واحد آبکاری کارگاه.
- در هر بند به مواد قانونی قابل استناد و مرتبط با نواقص بهداشتی اشاره گردد.
- از بکار بردن کلمات مبهم، قابل تفسیر، کلی و توصیه ای در بندهای مذکور خودداری شود.

توجه:

۱- تکمیل این فرم به معنای حذف فرمهای بازدید کارگاهی نمی باشد بلکه باید ابتدا در هنگام بازرسی از محل کار فرمهای بازدید کارگاهی (تک واحدی و یا چند واحدی) در یک نسخه جهت ثبت در پرونده کارگاه/کارخانه به درستی تکمیل شده و به امضاء کارفرما یا نماینده تام الاختیار وی برسد .سپس فرم اعلام نواقص بهداشتی در دو نسخه (یک نسخه برای کارفرما و یک نسخه جهت ثبت در پرونده کارگاه/کارخانه) تکمیل می گردد .بازرسان محترم باید به این نکته توجه کنند که فرم اعلام نواقص بهداشتی با فرم بازدید کارگاهی تکمیل شده همخوانی داشته باشد .

۲- لازم به ذکر است که بسته به تشخیص بازرس بهداشت کار در هنگام انجام بازدید پیگیری در صورتیکه کارفرما اقدام به رفع نواقص در بیش از ۵۰ درصد موارد در فرم اعلام نواقص بهداشتی نخست نموده باشد، صدور اعلام نواقص دوم بلامانع است .

۳- چنانچه حداکثر بعد از ۲ بار اعلام نواقص بهداشتی کارفرما کلیه نقص های بهداشتی اعلام شده یا بخشی از آنها را برطرف ننمود، بازرس بهداشت کار بایستی نسبت به صدور فرم اخطاریه بهداشتی اقدام نماید .بنابر تشخیص بازرس بهداشت کار صدور فرم اخطاریه بهداشتی به کارفرما می تواند بعد از یک بار اعلام نواقص بهداشتی نیز صورت گیرد .

۴- ارسال برگه اعلام نواقص بهداشتی به کارفرما یا نماینده تام الاختیار وی باید از طریق مرکز/شبکه بهداشت درمان یا تحویل در محل کارگاه توسط بازرس بهداشت کار انجام پذیرد.(در صورت ارسال فرم اعلام نواقص از طریق مرکز / شبکه بهداشت درمان برای کارفرما، در ذیل فرم اعلام نواقص امضاء رییس مرکز / شبکه جایگزین امضاء بازرس بهداشت کار گردد)